

se pa
Da
tem
mogo
em č
ini p
žil raz
j. Dok
te spr
e pu
bolj
reviso
ri. Se
štrin
ko si
tšno s
Ko v
isti ne
da se
ter do
i krom
vajo.
na, a
s. Tur
vijo z
in z
krom
i izora
rompi
je zena
a žvep
ter ne
sence.
a zaka
ri tako
rbi tud
trpel.
no obič
ga me
no žla
ne bo
če se
da se
kernob
obiraj g
in krov
meseca
ika sola
motivi
očje, po
vrtno r
radižnik
aži jih
aj se iz
eho. Z
lice se n
vrem
a zalije
ahija.
solata,
se prič
n je pos
mu bo

tlin
ranjem p
tji ali ma
leživja. N
la ta per
držuje v
galično-
apno gro
rod zavro
začne nava
a za žvep

t (črni pa
praše z zm
i
LER

v prah stolčnega živega apna in fino semletega žvepla. Če to trje poškoduje, naj se ranjene trpe, da se obvaruje raznih bolezni, kakor peronospora, bele gnlobe grozjda (Charrinia diploidiella), sive plesni (Botrytis cinerea) itd., takoj po tej nezgodni prav močno poškrope z bakrenogalično-apneno 2% raztopino, za tem pa opravi tudi zarod z zmesjo obstoječo iz v prah stolčnega živega apna in fino semletega žvepla. Bolje je, če se vzame mesto navadnega, galično žveplo. Zoper plesen, kakora začne že v mesecu juliju napadati trne liste in poganjke, se priporoča uporabiti za škropljenje: 1/2 do 1% raztopino apnenega bisulfita, ali pa naj se oprave z zmesjo, obstoječo iz natronovega bisulfita (20 %) in krede (80 %). Če se opazi na trtah bledica in gnitje korenin, naj se ukrene ono, kar se je priporočalo v preteklem mesecu.

Zatira naj se prav pridno metuljčke grozdnega molja II. rodu ali takozvane kiseljake, ki se začnejo prikazovati že meseca julija. Zatira naj se te škodljivce po navetu preteklega meseca. Da se prepreči samičam tega škodljivca pokladanje jajčec na grozde, je dobro, če se ga opravi z žvepleno moko, kateri se je primešalo pet odstotkov v prah semlete naftaline.

Da se pokončajo rilčkarjeve ličinke in ogerci, kateri glodajo trne korenine in sicer včasih tako, da marsikatera trta usahne, naj se vbrizga v tla ogljenčev žveplec. Na vsak kvadratni meter naj se vbrizga po 20 do 30 gramov te tekočine v globocini 15 cm.

Naj se pridno pobira črvice sadje in ga opari z vrelo vodo, ter da na to prečistem. Tudi rožičkatke češplje naj se pridno obirajo z drevoja in pobirajo po tleh, da se prepreči nadaljno raširanje glivice Exoascus pruni, ki provroča to bolezen.

Da se prepreči razvoj raznih glivičnih bolezni na sadnem drevu, naj se poškropi, če le čas dopušča, posebno hrške in jablane, še enkrat z bakrenogalično raztopino. Če so se breskve radi neke vrste rije ogolile (listje, ki je bilo napadeno od nje, je kakor bi bilo prestreljeno z drobnimi svinčenkami), kar povzroča glivica Clasterosporium carophilum, naj se odpadlo listje skrbno prebere in sežge.

Pregledajo naj se na debela razstavljani ngrbančeni pasi, ki so bili nastavljeni zato, da se poškripe vanje razen škodljiv mrčes, in če se opazi v njih razne škodljivce, naj se jih pokonča in pasove zopet dene na mesto. Nadaljuje naj se s pokončevanjem raznih škodljivcev, zadržajo naj se gosenci gnezda itd., in sicer po načinu priporočenem v preteklem mesecu, a obenem naj se pokončava tudi razna zalega, ki bi se je opazilo po debelih, vejah in listju sadnega dreva.

V tekočem mesecu dozori pretežna večina žitnih rastlin, zato se ni treba več ukvarjati z njimi, umestno pa bi bilo, ko bi poslali oni, ki so zapazili na svojem žitu kakšno bolezen, nekoliko takih napadenih rastlin v preiskavo kakemu preiskovalnemu zavodu, kateri bi jih na to poučil, kako imajo postopati, da obvaruje svoje žito v bodoče pred ono boleznijo. Posebno pozornost je treba obrniti na žitno ogoričo (Tylenchus scadens) in na rožičkovat ali vranji kljun, katero slednjo provroča glivica Claviceps purpurea. Rženi rožički so nevarni za ljudi in živali, če so primešani rženi moki, zato je treba tako rž, ko se jo je omlatilo, dobro očistiti teh rožičkov. Še boljše je, če se takšno bolno klasje pri žetvi sproti odbira.

Kakor hitro se je žito poželo, naj se strnišče čimprej globoko preorje, kajti z globokim oranjem se pokonča mnogo raznovrstnih žitnih škodljivcev.

Pozor na prednico po travnikih in deteljščih, prav tako tudi na deteljnega pojavnika. Te zajedalke naj se pokončajo po načinu, navsetovanem v preteklem mesecu. Pazi naj tudi se na rumenkaste pege po deteljščih ali višujekasto plesen deteljnih korenin, katere provroča glivica Rhizoctonia violacea. Kjer se zapazi takšne pege, naj se napadena detelja izrjuje in sicer izpuli naj se najmanj en meter na široko tudi zdrava detelja kroginkrog tega madeža. Vsa izruta detelja naj se na licu mesta sežge, a prostor na katerem je rasla, naj se prekoplje meter globoko. Pri prekopavanju naj se deteljne korenine skrbno poiščejo, denejo na kup in sežgejo. Pri prekopavanju naj se pomeša med zemljo prah apna (1 del apnenega prahu na tri enake dele zemlje) in naj se to potem prav dobro polije z vodo.

Ako se je prikazala na krompirju peronospora, potem se priporoča poškropiti srednje in prav pozno zoreči krompir z bakrenogalično-apneno raztopino. S to raztopino se obvarujejo tudi paradizniki peronospora. — Kdor opazi znake kakšne bolezni na krompirju, naj pošlje nekoliko sumljivih rastlin kmet-kemičnemu poskuševališču v Gradcu, da ugotovi ali je na teh res kakšna nevarna bolezen. Nadaljuje naj se s pokončevanjem špargeljevega hrošččka na oni način, ki je bil opisan v preteklem mesecu. Zeljnate, kakor zelje, kapus in kolerabe, napadene od gnlobe, naj se čimprej odstranijo z mest, na katerih rastejo in naj se oparijo z vrelo vodo. Zalega ali jajčeca kapusovega belina, ki se nahajajo na spodnji strani zeljnatic, naj se zmajstijo, in če so se jajčeca že izvalila in je teh gosenic mnogo, naj se poškropi rastline s 1/2 odstotno raztopino den-drina ali pa z emulzijo tobačnega izvlečka in mazavega mila.

Stročnice, bučnice in okičevalne rastline, napadene od plesni, naj se opravi z žvepleno moko ali pa z raztopino žveplnih jeter (0.4 odstotno). Fižol, naperaden po pegavosti (kozah) — glivice Collectotrichum Lindenianum, naj se požanje in uniči, ali če se ne more s terti, naj se seme takega fižola ne uporabi v bodoče za sajenje. Če je jagode (smukvice) napadla rija, naj se zakoniti poganjki odščipnejo in prav tako tudi starejši listi, ostalo zdravo listje naj se pa poškropi z bakreno galično-apneno raztopino.

Ako je napadla neobrezane murve rija (glivica Septogium mori), bolezen, katere se prikazuje posebno letos v večji meri, naj se osmučejo ali pa obrežejo, če se jih noče poškropiti z bakrenogalično-apneno raztopino. S takim ravnanjem se prepreči pojav te bolezni v bodočem letu.

Izpred sodišča.

„Slov. Gospodar“ obsojen. „Slov. Narod“ piše: Kakor znano, je tožil lani g. Fr. Roblek, veleposestnik v Žalcu, odgovornega urednika „Slovenskega Gospodarja“ Fr. Žebota pred porotnim sodiščem zaradi žaljenja časti, ker je očital v svojem listu g. Robleku, da je na meji med svojim in župnijskim gozdom na Zg. Ponikvi v župnikovi odstotnosti pred 15. leti pustil postavitelj mejnike samolastno v svoj prid. Porotno sodišče je Žebota oprostilo s tem, da je zaničkalo glavno vprašanje, ker je bilo mnenja, da inkriminirana občitanja niso žaljiva. Proti tej razsodbi je vložil g. Roblek po dr. Kodermannu v Mariboru ničnostno pritožbo na kasacijsko sodišče, ki je pritožbi ugodilo in razsodbo porotnega sodišča razveljavilo. Vsled cesarske odredbe, s katero so se začasno odpravila porotna sodišča, se je imelo sedaj baviti s stvarjo okrožno kot izjemno sodišče v Mariboru. Tu je zastopal g. Robleka namesto v vojaško službo poklicanega dr. Kodermanna dr. Kalan iz Celja. Obtoženec je izjavil, da dokaza resnice ne more izvesti in se je zagovarjal, da članka ni čital, da je torej zakrivil samo prestopke zanemarjenja dolžne paznosti. Sodišče pa je smatralo za dokazano, da je obtoženi urednik vsebino članka poznal, predno ga je dal v tisk, in je ob sodilo F. Žebota zaradi pregreška zoper varnost časti v denarno globo 300 kron oziroma v 30 dnevni zapor, v povrnitev stroškov in da ima objaviti sodbo na lastne stroške tekom 8 dni po pravomočnosti na prvi strani „Slov. Gospodarja“. Proti tej razsodbi je vložil Fr. Žebot ničnostno pritožbo na kasacijsko sodišče, ki je pa to pritožbo zavrglo. S tem je postala razsodba okrožnega sodišča pravomočna in ta zadeva s tem končana.

Razno.

Malborget in Predil sta dve trdnjavi, ki ste v sedanjih vojni proti Italiji prav velikega pomena. Tudi leta 1809 so bili tukaj med Avstrijci in Francozi veliki boji in sta tukaj junaškim braniteljem postavljena spomenika. Trdnjavo Malborget je zgradil in do svoje smrti branil naš ženijski hauptmann Hensel. Prvi napad Francozov je bil 15. maja 1809. Francozi so imeli velike izgube in so bili odbiti. Drugi dan so Francozi svoj napad ponovili. Obramba je bila velikanska in silne so bile izgube napadalcev. Šele 17. maja so Francozi Malborget zavzeli. Trdnjavo je branilo le 290 naših vojakov. Francozov pa je padlo 1.300 mož. Tudi branitelji Predila se navzlic vsem pozivom niso vdali. Kakih 6000 Francozov je napravilo nasok na Predil in imeli so velikanske izgube, predno so prišli do lesene trdnjave. Francozi so metali goreče vence iz smole na utrdbe. Nastal je ogenj in plamen se je že bližal shrambi smodnika. Tedaj pa je hauptmann Hermann na čelu male svoje posadke s sabljo skočil na Francoze, da bi si napravil pot. A on in večina njegovih junaških vojakov so padli v boju. To je bilo pred več kot 100 leti. Ali izdajalski Lahi naj bodejo prepričani, da živi junaški duh očetov še vedno v dušah našega ljudstva.

Iz Gorice pišejo graški „Tagespost“: Noč in dan križarijo italijanski letalci po zraku in mečejo bombe na vojaška poslopja, na kolodvorne in na plinarske. Plinarsko je zadela pač neka bomba, ali eksplodirajo se ni zgodila.

Cena sladkorja. Poroča se, da so vladna pogajanja s sladkornimi fabrikanti imela v toliko uspeh, da bodo tovarnarji odnehali od svoje zahteve za zvišanje cen. Najbrže bo že začetkom avgusta meseca določena cena sladkorja na eno kuno za kilogram.

Otroci požigalci. V gospodarskem posloppju posestnice Katarine Krassnitzer v Oberdorfu nastal je ogenj, ki je uničil poslopje z vsem orožjem in zalogo krme. Požar je zanetila 5-letna vžtkarjeva hčerka Nežika Klingspie-

gel, ki se je z užgalicami igrala in je mrvo zažgala.

Požar. V Kumitzu pri Beljaku pogorelo je gospodarsko poslopje in hiša posestnika Pavla Sagarin. Živino so rešili. Le par svinj je zgorelo.

Nezgoda. V Wietingu prišel je 15-letni Primož Grienčnik z roko v mašino za rezanje krme. Odrezalo mu je vseh 5 prstov.

Deček ustreljen. Sin posestnika Monko v Fettengupfu skril je v mrvi vojaško puško. 17-letni sin posestnika je to puško našel in se z njo igral. Nkrat se je puška sprožila in krogla je zadela 10-letnega Maksa Lendler v prsa, da se je tako mrtev na tla zgrudil.

Pod orožje poklicani črnojvojniški letniki 1878 do vstevši 1886. Prvotni vpkolic teh letnikov se je za en mesec zavlekel. Glasom uradne razglasitve morajo črnojvojniki teh letnikov priti pod orožje k svojim nadomestnim okrajnim poveljništvom, ki so itak na legitimaciji označeni, v pondeljek dne 16. avgusta 1915.

Novo določbe za poštni promet na južnem Štajerskem. Vse zasebne poštne pošiljke iz krajev in v kraje političnih okrajev Celje, Konjice, Maribor, Ptuj, Brežice in Slov. Gradec, torej tudi iz in v mesta Ptuj, Maribor in Celje podvrženi so vojaški cenzuri. V to svrho ustanovilo se je 8. t. m. v Mariboru, Celju in Ptuj vojaška cenzurna mesta. Na vseh v teh okrajih k poštni razpošiljati odposlanih zasebnih korespondencah (pismih in dopisnicah) označiti je natančno ime in priimek ter stanovanje odposiljatelja. Kjer se tega ne stori, se dotična pisma ne odpošlje. Naznanila o predmetih vojaške nature, čeprav navidežno nesškodljivih, kakor n. p. o dohodu ali odhodu oficirjev, dohoda vojaštva itd. s n najstrožje prepovedana. Vsa zasebna denarna pisma oddati se morajo odprta in ne smejo vsebovati nobenih pismenih naznanil. Na odrezkih poštah nakaznic ne sme biti nobenih pismenih naznanil. Zasebnim poštnim paketom — v kolikor so sploh dopuščeni — se ne sme dodati nobenih pismenih naznanil. Prestopki teh določb se kaznujejo. Tudi smejo uradniki zavaje pod stranko odpreti in zopet zapreti pustiti.

Za potovanje v Maribor. Vse osebe, ki se peljajo iz Maribora na katerokoli stran, naj vzhamejo seboj dokument, iz katerega je njih bivanje v Mariboru razvidno, ker drugače bi se jih pri vrnitvi ne pustilo v mesto. Za vse vožnje proti jugu ali na Koroško treba je dovoljenja od glavarstva.

Policijski pes, čisto plemo, Dobermann-pišč, z dokazilom potomstvu, črno-rjav, takoj za dresirati, 10 mesecev star, se proda. Vprašanja na stražnika Fleischacker v Ptuj.

Pomagajte pri žetvi! Dekleta iz dežele, ki ste navajena iz mladosti z delom na kmetih pa začasno doma niste bila potrebna in ste našla v mestu dela in zaslužka, vrnite se sedaj domu, kjer je nujno potrebno Vaše sodelovanje in Vaša pomoč! Bog je blagoslovil domača žitna polja, raz katerih je treba sedaj pravočasno pospraviti snopje, da se obvaruje vse ljudstvo lakote. Vaši očetje, Vaši bratje stojijo v boju, da varujejo domovino, domačo hišo, rojstno grudo pred krvoločnim sovražnikom! Njih dan se doma težko pogreša. Vaša dolžnost je sedaj, pomagati le redko doma zaostalom pri tako važnem žetvenem delu! Ne zapustite jih! Na ta način sopolagate, pridobite zmago čez naše sovražnike! Domovina in narod bo Vam hvaležna, in Bog bo blagoslovil Vaše delo. Otroci iz dežele, vrnite se domu in pomagajte doma pri žetvi! Predsedništvo c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem. Grof Ed. Attems.

Hrvatski roparji. Iz Brežic se poroča: Dne 27. junija umrl je v okolici vžitkar Putrik na posledičah rane, ki jo je pridobil pri nekem napadu hrvatskih vlomilcev. Dne 10. junija t. l. namreč vsilili so po noči roparji iz Hrvaške v hišo posestnika Putrika. Ko se jim je Martin Putnik nasproti postavil, so ga z večimi udarci na glavo na tla pobili; tudi njegovo ženo so iz hiše vlekli in hudo prepevali. Roparji pokradli so več sto kron gotovega denarja in mnogo obleke. Dva zločinca imenom Franc Degen in Stefan Bobek so zaprli in sta priznala, da sta člana daleč razširjene roparske bande, ki izvršuje svoje zločine izključno ob štajersko-